

MAAILMAN ERI KULMILTA

Irania syytetään teloituksista

Iran ei ole toistaiseksi suostunut varmistaamaan tietoja, joiden mukaan maassa on runsaan vuoden aikana teloitettu summittaisesti lähes 300 ihmistä.

YK:n ihmisoikeuskomission erityistutkija Andres Aguilar on tutkinut Iranin tilannetta ja tehnyt asiasta raportin komissiolle. Aguilar oli viime kesänä kerännyt tietoja 282 iranilaista, joiden väitettiin joutuneen mielivaltaisten teloitusten kohteiksi.

Orzechowski Suomeen

Puolan uusi ulkoministeri Marian Orzechowski tekee ensimmäisen vierailunsa länsimaitiin Suomeen ensi kuun alkupuolella. Edellisellä Puolan ulkoministeriksi nimetty Orzechowski toteuttaa näin matkan, joka edellisen ulkoministerin Stefan Olszowskin oli määrä tehdä.

Ulkoministeri Orzechowskin virallinen vierailu tapahtuu 8.-10. joulukuuta.

Poliisi ampui mielensoihtajan Ateenassa

ATEENA Kreikka - Viisitoistavuotias nuorukainen sai surmansa yhteenotossa poliisin kanssa Ateenassa viime viikon maanantain vastaisena yönä. Yhteenotot saivat kun yli 100,000 ihmistä osallistui Kreikan ylioppilaslevottomuksien 12:n vuosipäivän kunniaksi järjestettyyn mielenosoitusrässiin.

Poliisin mukaan noin 200 anarkistin ryhmä rikkoikahden lentotoimiston ja yhden hotellin ikkunoita marssin aikana ja hyökkäsi mellakapoliisia vastaan. Yhden tällaisen hyökkäyksen aikana poliisi ampui nuorukaista päähän ja poika kuoli heti, ilmoitti poliisin edustaja.

Marssin reitti kulki keski-sen Ateenan halki vahvasti vartioitulle Yhdysvaltain suurlähetystölle. Mielenosoituksen tarkoituksena oli juhla vuoden 1973 opiskelijamellakasta, joka raivasivat tietä vuoden 1967-74 sotilasvallan kaatumiselle.

This week in

The Finnish-American

RAIVA AJA

Page 3

- Finland in the fall continues. This week Roy Heister visits the Ikaalinen Health Spa and finds it a revealing experience . . .
- The date and place is set for the "Reunion of Sisters" women's conference next summer in Minneapolis.
- The Finnish Center in Farmington Hills is celebrating Finnish Independence Day on Sunday.
- And much more . . .

What would be a better Christmas present for your relatives and friends than a year's subscription to Raivaaja?

Armero julistettiin pyhäksi paikaksi

Kolumbian hallitus päätti viime viikon sunnuntaina, että tulivuorapurkauksen tuhoama Armeron kaupunkia ei rakenneta uudelleen. Samalla hallitus julisti Armeron pyhäksi paikaksi. Nevado del Ruizin purkaus surmasi noin 22,500 kaupungin 25,000 asukkaasta. Pelastusjoukot uskoivat noin 200 maanvyöryn alle hautautuneen olevan elossa. Armeron ruuhoista on saatu esiin 7,000 kuollutta, mutta tuhannet ruuhoit joudutaan jättämään jopa kahdeksan metriä paksun muuteroksen alle.

Vuorelta vyörynyt muta- ja jäämassa tuhosi yli 80 prosenttia kaupungin rakennuksista.

Avustustyöntekijät eivät kuitenkaan anna paljon toivoa. Useimmat ovat hukkuneet vesimassoihin.

Pitkin joen rantoja on saatoja ruumiita. Rannat on suhteellisen järjestelmällisesti tutkittu usean penikulman matkalta alajuoksuun. Eloojääneistä ei näy merkkejä. Ruumiit, joita ei ole vielä ehditty haudata joukkohautoihin aiheuttavat suuren kulkutautivaaran.

Tanska liittyi Etelä-Afrikan boikottiin

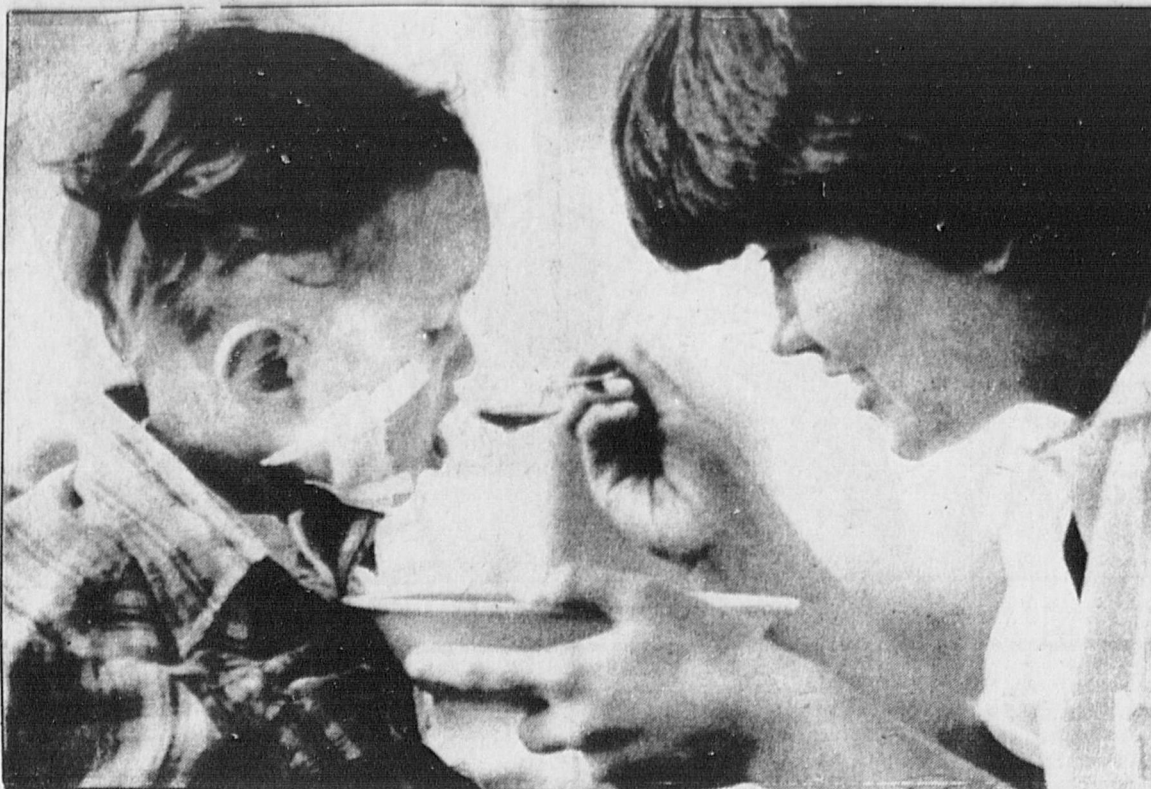
KÖÖPENHAMINA Tanska-Tanskan ammattiliitot liittyivät edellisellä maanantaina Pohjoismaiden Etelä-Afrikan vastaiseen boikottiin.

Boikotti kohdistuu tuotteiden ja palvelujen vientiin ja tuontiin ja on voimassa tammikuun loppuun saakka.

Hiili on Tanskan suurin yksittäinen tuontitavara Etelä-Afrikasta. Sen osuus viime vuoden 1,3 miljardin kruunun (noin 150 miljoonan dollarin) tuonnista oli 87 prosenttia.

Tanska tuo Etelä-Afrikasta myös teollisuuden raaka-aineita ja vie Etelä-Afrikkaan pääasiassa maataloustuotteita, koneita ja lääkitäalan tuotteita.

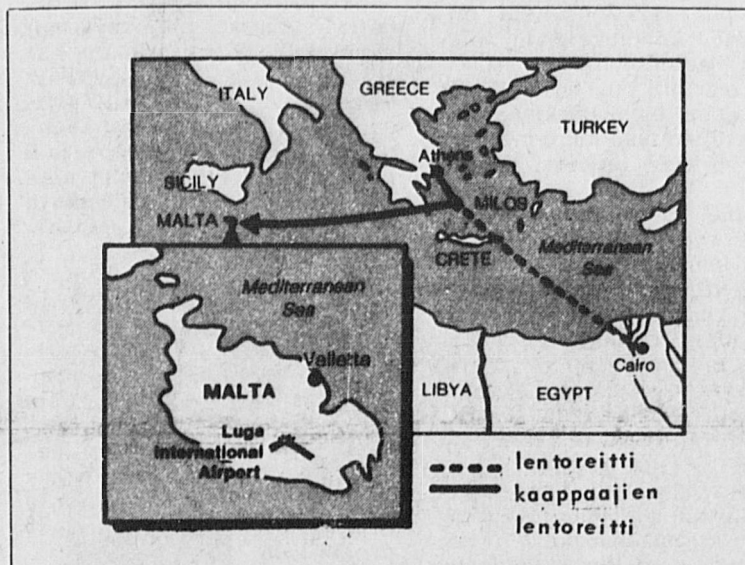
Tanskan boikotin piirissä on noin 5,000 Erikolalojen liiton, Metallityöläisten liiton sekä Hotelli- ja ravintolajärjestöjen liiton työntekijä.

Vapaaehtoinen työlläinen Alba Cuadros ruokkimassa kaksivuotiaasta Fredy Rubiota, joka selvisi hengissä tulivuori Nevado del Ruizin purkauksessa. Kolumbian pääkaupunkiin Bogotáan on pystytetty useita turva- ja hoitopaikkoja eloonjääneitä varten.

Egyptiläinen lentokone kaapattu

60 kuolleena

Valletta, Malta - Voidakseen pelastaa terroristien lauantai-ilta kaappaaman egyptiläisen suihkukoneen egyptiläinen komennuskunta ryntäsi koneeseen myöhään sunnuntaina, mutta seuraukset olivat kaikkea muuta kuin mitä oli odotettu. Vastauksena terroristit heittivät kranaatteja koneen matkustajajähyttiin, ja seurauksena noin 60 koneen matkustajasta sai surmansa.

Koneen laskeuduttua Maltaan myöhään lauantai-ilta terroristit surmasivat yhden koneen kolmesta amerikkalaisesta matkustajasta. Kaksi eloonjäänyttä haavoittui räjähdyksessä, mutta heidän uskotaan selviytyvän hengissä.

Koneen lentäjä, kapteeni Hani Galal sanoi kaappaajien olleen "ensiluokkaisia tap-pajia" ja sanoi heidän johtajansa roittaneen amerikkalaiset ja juutalaiset matkustajat "surmaamista" varten.

Eräs ranskalainen eloonjäänyt matkustaja kertoi radiohaastattelussa kaappaajien erottaneen amerikkalaiset ja sitoneet heidän kätensä heidän selkinsä taakse. Terroristit ampuivat kuutta matkustajaa ennen epäonnistuneita.

den pelastustoimien alkamista.

Lentokone joutui kaappaajien käsiin lauantai-iltaan ollessaan matkalla Ateenasta Kairoon. Kaappaajat pakottivat koneen laskeutumaan Välimerellä sijaitsevalle Maltaan saarelle. Radiokeskustelussa yksi kaappaajista sanoi heidän edustavan "Egyptin vallankumouksellisia".

Egyptin lentoviranomaiset

Regan pyytää anteeksi

WASHINGTON - Valkoisen Talon esikuntapäällikkö Donald T. Regan esitti maanantaina anteeksipyyntöä niille henkilöille, jotka loukkaantuivat hänen viimeviikkoinen huomautuksestaan, että useimmat naiset eivät ymmärrä aseidenkontrollia tai muita huippukokouksessa käsiteltäviä kysymyksiä. Regan sanoi, että hänen huomautuksensa ei ollut tarkoitettu alentavassa mielessä.

Regan toisti kuitenkin uskomuksensa, että naiset ovat kiinnostuneimpia "rauhasta ja sen tapaisista asioista" kuin "päättävistä asioista".

Regan sanoi olleensa kauhuissaan miten väärin hänen Washington Post sanomalehdelle antamansa huomautus oli ymmärretty.

Washington Post sanoi Reganin sanoneen, että jos lehti suorittaisi naisluokituksen koskevan gallupin, niin se osoittaisi hyvin harvojen naisten ymmärtävän sellaisia tärkeitä keskustelunaiheita kuten ohjukset tai mitä Afganistanissa tapahtuu tai miten on ihmisoikeuksien laita maailman eri puolilla. Regan sanoi uskovansa naisia kiinnostavan enimmäkseen muut huippukokoukseen liittyvät asiat, eivätkä varsinaiset neuvotteluasiat.

Selitellessään huomautustaan Regan sanoi tarkoittaneensa, että naiset ja miehet, jotka eivät ymmärrä monimutkaisia kysymyksiä, voivat seurata muita huippukokouksen yhteyteen kuuluvia tapahtumia.

Regan esitti anteeksipyyntönsä huomautuksen johdosta loukkaantuneille, mutta lisäsi, "Muuten oma vaimoni ei loukkaantunut sen johdosta."

Valkoisen Talon esikuntapäällikkö Donald Regan selittämässä lausuntoaan.

Reagan Geneven jälkeen:

'Tämä on uusi alku'

WASHINGTON - Uupunut mutta optimistinen presidentti Reagan sanoi US:n ja Neuvostoliiton välisen huippukokouksen tuottaneen edistystä ydinaseiden kontrollointia koskeissa kysymyksissä, vaikka varsinaiset sopimukset ovatkin vielä kaukana tulevaisuudessa.

"Vaikka olemme yhä kaukana tavoitteestamme, eteenpäin olemme oikeaan suuntaan," sanoi presidentti Reagan viime viikon toisessa puheessaan kongressin jäsenille. Puhe televisioitiin kautta maan kaikilla televisioasemilla. Puhe oli pääteiste ohjelmantäyteiselle päivälle, mikä alkoi 17 tuntia aikaisemmin Genevessä, missä presidentti ja Neuvostoliiton puoluejohtaja Mikhail Gorbatsjov nostivat shampanjamaljat toistensa kunniaksi.

Reagan puhui uudesta Neuvostoliiton kanssa solmitusta kulttuurillisesta vaihto-ohjelmasta. Samalla hän kertoi myös, että edistystä ei ollut juuri tapahtunut ihmisoikeuskysymyksissä.

Presidentti sanoi kuitenkin toiveikkaasti, "Tapaaminen ja päätimme aloittaa alusta".

Mahtivoimien johtajien ta-

paamista luonnehdittiin rohkeimmassa arvossa suurvaltasuhteiden käännekohdaksi. Toiveita läpimurrosta lisäsi se, että suurvaltajohtajat näyttivät kokouksissaan tulevan yhä paremmin toimeen keskenään.

Huippukokous näytti jo ensimmäisen kokouspäivän jälkeen muodostuvan menestykseksi. Kumpikin osapuoli vaikutti valmiilta pitämään tapaamista onnistuneena riippumatta siitä, saavutetaanko aseidenrajoituskysymyksissä läpimurtoa vai ei.

Kumpikin osapuoli sanoi myös neuvottelujen ilmapäivän olleen hyvän. Valokuvat saivat runsaasti kuvia hymyilevistä ja rennosti käyttäytyvistä miehistä, jotka näyttivät tulevan hyvin toimeen toistensa kanssa.

Aseidenrajoituskysymysten lisäksi neuvotteluissa käsiteltiin alueellisia ongelmia, ihmisoikeuksia ja maiden välisiä suhteita.

Kotimatallaan Reagan poikkesi Brysselissä, missä hän selosti neuvottelujen tilaa liittolaisilleen. Tapaamisen jälkeen NATO:n yleisihmisteri Lord Carrington sanoi julkistamassaan lausunnossa liittolaisten kannustaneen huippukokouksen tuloksia.

Näistä sovittiin Genevessä:

Tulevat huippukokoukset: Päätettiin tavata toistamiseen: vuonna 1986 Yhdysvalloissa; 1987 Neuvostoliitossa.

Aseidenkontrolliointi: Nopeuttaa neuvottelua, joiden on määrä alkaa tammikuun 16. päivänä Genevessä.

Kulttuurillinen vaihtokauppa: Vaihto-ohjelmia tiedemiehille, esiintyville taiteilijoille, liikemiehille ja urheilijoille; samantyyppisiä sopimuksia myös journalistille ja hallituksen virkailijoille.

Ilmaturvallisuus: Yhdessä Japanin kanssa laatia suunnitelma, mikä tekisi pohjoisen Tyynen meren ylittävät lentoreitit turvallisemmiksi.

Lentomatkat: Yhteinen sopimus jatkaa neuvottelua, joiden tarkoituksena on palauttaa maiden välinen kaupallinen lentoliikenne.

Uudet konsulaatit: Yhdysvaltojen konsulaatti Kiovaan, Neuvostoliiton New Yorkiin.

Näistä ei päästy yksimielisyyteen:

SDI: Avaruusakselemissa ei edistytty. Siitä miten vuonna 1972 solmittu antiballistista ohjussopimusta tulisi tulkita, ei osattu päättää.

Avaruus: Ei ratkaisua.

Salt II: Nykyisen ydinaseita rajoittavan sopimuksen jatkamisesta ei päätetty.

Ihmisoikeudet: Keskusteltiin, mutta ei sopimusta. Keskustelunaiheena olivat juutalaisten maastamuutto, erillään asuvien perheiden yhdistäminen sekä toisin ajattelevien kohtelu.

Koivistot nälkäpäivälounaalla

Suomen Punainen Risti järjesti torstaina marraskuun 14 p:nä viidennen kerran nälkäpäiväkeräyksen katastrofirahastonsa varojen keräämiseksi. Helsingissä SPR:n suurimpaan vuosittaiseen keräyssystempaukseen osallistuvat myös presidentti ja rouva Mauno Koivisto, jotka nauttivat nälkäpäivälounaan eli "apupusoppaa" Senaattorilla.

Yhdestoista hetki-tunnuksin varoja kerättiin mm kaudulla, työpaikoilla ja kouluissa. SPR:n keräystavoite on 17 miljoonaa markkaa. Katastrofirahaston päävastuunottajia ovat edelleen Afrikan kuivuusalueen valtiot.

Päivän aikana SPR:lle lahjoitettiin Afrikkaan välitettäväksi myös suomalaisten viihdetäiteilijöiden Maksimime velkaa -avustuslevyn tuotto eli noin 250,000 markkaa. Tuoton luovuttanut taiteilija Juice Leskinen piti tuloista hyvänä, kun ottaa huomioon, että avustuslevy oli rakennettu kahden kappaleen varaan.

Varmaan oikea mies oli valittu SPR:n nälkäpäivälounaan soppakauhan varten. Ottovuorossa rouva Tellervo Koivisto, presidentti Mauno Koivisto odottelee ja takana tarkkailee SPR:n pääsihteeri Pär Stenbäck, säilykko valtiovarainministeri Ahti Pekkanen niukka linja.

continued from last week --

Finland in the fall

By ROY HELANDER

IKAALINEN HEALTH SPA

Our next stop was the Health Spa at Ikaalinen. A bus trip via Tampere took five hours, but the Häme scenery was so beautiful that the time flew.

In Hämeenlinna we arose from the bus to stretch our legs and I found the same little store where I had bought a pair of shoes 28 years ago when my own wet ones would not dry due to the inclement weather. It rained quite often on this trip also, but the quality of the footwear must have improved, for I had no such problem.

We were booked for a week at the beautiful Spa, and I certainly recommend it or any other of the many resorts that dot the Finnish landscape nowadays.

Food is served buffet style three times a day; sauna, swims and exercise are included in the room rate (\$50. per night for a double). You pay extra for any treatments you desire: full massage - \$17.50, various baths - \$7.

It would be well for Americans to leave their inhibitions about nudity at home. Here it is accepted as a very natural part of life. When you report to the waiting area for your massage or bath, the attendants know you only by your last name, and thus have no idea of your sex.

I managed to have masseurs each time, but when I reported for my first spruce bath, a pretty young girl said "Strip." I did so rather slowly and then climbed into the high stainless steel tub to sink under the soap suds quickly. But when the treatment was over, she said "Stand up and I'll rinse you off."

That was not so bad, but when I reported for water massage (vesihieronta) there were no suds to hide under. The small talk flowed, believe you me, as she came up the inside of my thigh with her pressurized water hose.

But the embarrassment was singularly one-sided. I heard an older lady in the next cubicle telling her masseur that "It's the same skin all over me as here at the tip of my nose." And that was that.

The Finnish government provides each war invalid with a free month's stay at such a spa every fall. And other veterans get the privilege once in their lifetime. Consequently the place was full of these fine men who had served their country in time of need and were now reaping the rewards with a vacation.

Their camaraderie and humor was infectious. One of the old bucks told me that he had arrived the day before, had a massage from a little girl who had been quite gentle with him, but this morning things were different.

"What the hell did she eat for breakfast," he asked, "for my eyes darkened and my head swam before that little thing got through with me?"

The Spa had three residence buildings, a restaurant, the treatment center, meeting rooms, three saunas on the lakeside, two indoor saunas with pool, a water treatment facility, an outdoor summer theater, plus lighted jogging and skiing trails, tennis courts, etc.

The restaurant turned into a dance place at night and the women of Häme came by the carloads to dance with these

veterans who were resident here.

The place was run by a maitre d' whom I shall never forget. She was fiftyish, stood tall, severe and straight and left no question of who was in charge. She ordered her guests about as she wanted, seating all the stages at the same table, taking their drink order and going on to the next. Yet when a dining party arrived, she melted immediately.

One night Raija and I wanted to watch the dancing for a little while, but I told her we would prefer to sit on the bar side rather than in the hall itself.

"Sit there," she said pointing at a small table where there were no people but two half filled glasses.

"But it's taken," I protested.

"How many glasses do you see?"

"Two," I meekly replied.

"How many chairs?" was the next question.

"Er . . . five," said I.

"Then sit there." And we did.

Pretty soon two middle aged ladies arrived to take their places. I apologized and said we were ordered to sit here.

"So were we," was their reply. And we had a pleasant hour or two with them and the fifth stranger who reported to her assigned seat a little later.

The fun sometimes carried over till the wee hours, for one morning when my wife was waiting for her massage, Johanson was called several times.

"Finally a veteran spoke up: 'Johanson partied a little too much last night. I don't think Johanson will be reporting for massage today at all.'"

We were fortunate to be able to schedule all our treatments for the morning, so that we were free to spend the afternoons visiting the many cousins that lived in the Tampere area.

I rented a car for a week and we were off to Lavia, Vammala and Valkeakoski as well as Tampere itself. The charge was \$250. for a week plus gas, or you could have had it by the day for \$17. plus 18¢ per kilometer plus gas.

The Audi was delivered and picked up at the spa. We found on visits to the countryside that everyone was living very well in the manner of their own preference.

Although two of our friends still lived what I considered lonely and dreary existences, it was at their own desire.

My cousin's wife could have had an apartment in the church village, but she preferred the old homestead with water and wood to be carried in, toilet facilities at some distance, fruit trees, and berries about her.

An old couple in Kuopio had made their home on a lovely lakeside, 23 kilometers from town with no car. But this is where they wanted to spend their old age together. The younger relatives all had lovely apartments and condominiums that put our own home to shame.

(continues next week)

Reunion of Sisters

Women's conference date and place set

Plans are shaping up for a historic Finland/America women's reunion and conference to be held June 19-22, 1986 with pre-conference workshops on Tuesday and Wednesday, June 17-18.

Attendance is open to all interested women and men, whether they attend as individuals or as representatives of women's groups, Finnish American societies or other organizations.

It will be at the Earle Brown Conference on the St. Paul Campus of the University of Minnesota which provides a quiet atmosphere and excellent facilities for as many as 300 persons.

The program will have something of interest for everyone who attends, Finnish and American women, and men too, will meet in conference sessions to exchange information and ideas, to learn about and compare life for women in the two countries.

Farmington Hills, MI

and to celebrate a reunion of Americans of Finnish descent with contemporary women from the homeland of immigrants from Finland.

Exhibits, a multi-media opening presentation on Finnish American women, a showing of the prizewinning film "Wild Rose," a gala dinner and special symposia will enliven the gathering.

Interest extends beyond Finnish Americans. The concept of this "reunion" is unique. No other American ethnic group has developed a women's program that includes both an international exchange program and a highly original research project such as this.

Pre-conference workshops will meet Wednesday, June 18. Conference sessions and activities will begin Thursday morning and continue through Sunday morning. Low cost University dormitory housing

will be available and meals will be served on campus.

The Finland Arrangements Committee, which is working to send a group of 35 Finns to America, has forwarded a list of Finnish women and men who are planning to attend.

Included are women members of parliament and city councils, scholars from a number of universities, writers, poets, researchers, professional women, and representatives of groups such as the United Nations Association of Finland and the women's department of the Finnish Federation of Trade Unions. The Committee predicts those attending will be mostly from Helsinki, Kuopio, Tampere and Turku.

For more information, write: Reunion of Sisters, 424 Morrill Hall, University of Minnesota, Minneapolis, MN 55455

Finnish Independence Day Program

Finns in this area will observe the 68th anniversary of Finnish Independence with an appropriate program at the Finnish Cultural Center. Finnish Consul Harri Virjo will say a word of greeting and make some additional remarks.

The speaker will be Miss Elaine Pakkala, who has earned a degree in Music Education at King's College at Briarcliff, NY. She recently received her Masters Degree from the University of Michigan, writing a thesis entitled "The Instrumental Music of the Finnish-American Community in the Great Lakes Region, 1880-1930." This will also be the topic of her presentation, which will include selections on the piano and accordion. Also there will be a slide presentation with commentary.

It promises to be a varied and interesting program as presented by Miss Pakkala, who has already presented this award-winning research program at Minneapolis and Turku, Finland, to appreciative audiences.

Music lovers take note

BOSTON MA - WGBH radio's "Morning Pro Musica" program will feature Finnish music in observance of Finnish Independence Day on December 6 and the birthday of composer Jean Sibelius on December 8.

"Morning Pro Musica" is hosted by Robert J. Lurtsema and can be heard on FM 89.7 Monday through Saturday 7-12 in the morning and on Sunday, 7-11 a.m.

Festival postponed

In October the Kalenteri carried an item about the Scandinavian Film Festival being presented by the International Cultural Exchange of Philadelphia, PA.

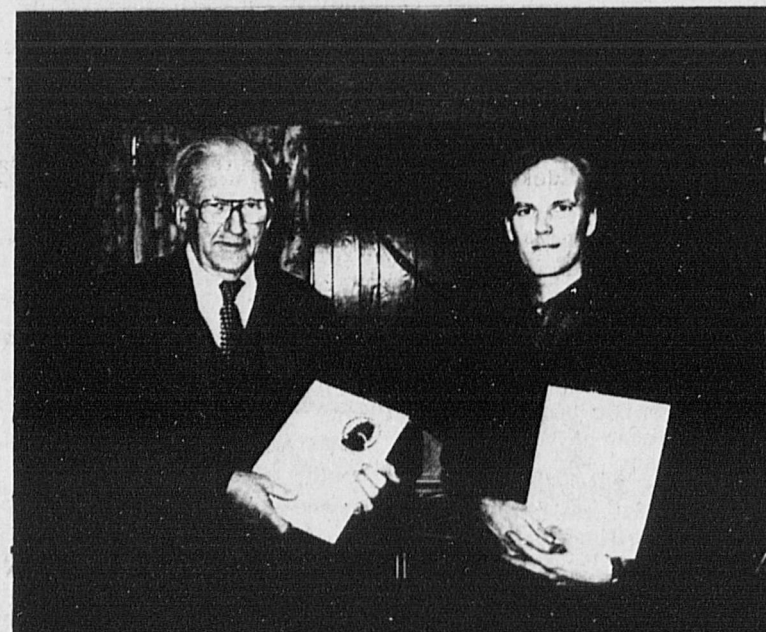
Originally to begin with Finnish films on October 25, it was rescheduled to start November 8. It has now been reported in the newsletter of the American Finnish Society of the Delaware Valley that the film festival has now been postponed until the spring of 1986.

Westminster, Mass.

There will be a Finnish Christmas party at the Westminster Town Hall on Sunday, December 15 at 3 p.m. Anyone who wishes may give program.

A Bethlehem pageant will be presented and Santa Claus will make his appearance. If you wish your child to get a present, please bring one and put it under the Christmas tree.

Homemade refreshments will be served. Everyone is welcome.

Finnish Cultural Center President Edwin Ruuska, left, received a copy of the "Businessman's Guide to the Finnish Sauna" from Seppo Telimaa of Kokkola, Finland, during the Center's recent fall meeting. Ruuska presented Telimaa with Kaino Waltari Rajala's new book, "Finns of Ashburnham, MA, 1903-1983."

Fitchburg

Finnish Cultural Center

On Sunday, November 17, 1985 the Finnish Cultural Center of Fitchburg State College held its fall membership meeting at Saima Park.

The event featuring the videotape FinnFest '84 was attended by 125 members and friends of the Cultural Center.

The highlight of the meeting came when Seppo Telimaa of Kokkola, Finland, Fitchburg's Sister City, presented the Finnish Cultural Center with a book on behalf of his father Dr. Telimaa, head of the Kokkola Town

Council. Edwin Ruuska, president of the Finnish Cultural Center, presented Telimaa with a gift copy of "The Finns of Ashburnham 1903-1983" by Ashburnham resident Kaino Waltari Rajala.

The meeting concluded with a coffee social. The next meeting of the Finnish Cultural Center will be held in January 1986. People wishing to attend the meeting, or to learn more about the Cultural Center can write to:

Finnish Cultural Center
P.O. Box 455
Fitchburg, MA 01420
- Sharon Oikemus

Chicago

Christmas Around the World

The 44th annual "Christmas Around the World" Festival will be featured November 23 through January 5 at Chicago's Museum of Science and Industry.

Forty of the city's nationalities and ethnic groups will be represented in this year's yuletide observances highlighted by giant Christmas trees, creches, choral groups, theater performances and an International Buffet.

The Museum is at 57th St. and Lake Shore Dr. Hours are 9:30 a.m. to 4 p.m., weekdays; 9:30 a.m. to 5:30 p.m., Saturdays, Sundays and holidays. Admission and parking are free. The museum is handicapped accessible and open every day of the year.

Smith Funeral Home
ELDEN J. BJURLING
69 Vernon St. Gardn., Mass.
Tel. 632-0377

R.W. BICKFORD
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street
Ashburnham, MA 01430
Telephone 827-5909

KALENTERI

DELAWARE

Dec. 7--Delaware Finns' Christmas party, 7-11 p.m., Masonic Temple basement, Delaware Ave. and Helms St., Newark. For more details, call (302) 368-1001.

ILLINOIS

Dec. 7 - League of Finnish-American Societies Christmas party at the Scandinavian Club, Arlington Heights.
--"Christmas in Finland", 1 p.m., Museum of Science and Industry, 57th St. and Lake Shore Dr., Chicago.

MAINE

Dec. 15--Finnish American Heritage Society of Maine meeting, 2 p.m., First Congregational Church, South Paris. Christmas program.

MASSACHUSETTS

Dec. 1--Finlandia Foundation Boston celebrates Pikku-joulu, 3 p.m., St. Paul's Evangelical Lutheran Church, 292 Concord Ave., Arlington. Reservations required.

Dec. 3--Finnish Golden Age Club meeting, 2 p.m., Elm St. Church, 264 Elm St., Fitchburg.

--Kalevala Study Group, 7:30 p.m., Finnish Cultural Center, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg. All welcome.

Dec. 14--Finnish American Club of Saima Christmas Party, Saima Park, Fitchburg.

MICHIGAN

Dec. 7--FCA Christmas Party, social hour 7 p.m., dinner 8 p.m., Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills. Reservations: 478-6939

Dec. 8--Christmas Brunch, 11:30-1:30, Finnish Center, Farmington Hills.

--Pikkujoulu program, 2:30 p.m., Finnish Center, Farmington Hills.

Dec. 14--FCA Children's Christmas Party, 2 p.m., Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK

Dec. 6 - Jean Sibelius: Violin Concerto, 8 p.m., Avery Fisher Hall, Lincoln Center, New York, (212) 874-2424, Boston Symphony, Seiji Ozawa, cond., Victoria Mullova, violin.

Dec. 7--Tribute to Jean Sibelius, concert featuring Anne Kauppi, piano, Kurt Nikkanen, violin, and Roberta Prada, soprano, 2:30 p.m., Donnell Library Center, 20 West 53rd St., New York.

Dec. 8--Finnish Independence Day celebration, 2 p.m., 221 East 52nd Street, New York. Sponsored by the Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter, Inc.

OREGON

Dec. 6--"Northern Lights, Northern Lights" concert presented by Scanfest featuring Scandinavian singers including Jaakko Ryhänen, bass-baritone, of Finland. Further information: Finnish American Literary Heritage Foundation, (503) 229-3064.

PENNSYLVANIA

Dec. 14--American Finnish Society of the Delaware Valley Christmas Party, 6-11 p.m., Swedish Museum, 1900 Pattison Ave., Philadelphia. For more info (215) 642-0308.

Books for Christmas!

Raivaajan kirjakauppa

Just published!

Finns of Ashburnham, Ma. 1903-1983

by Kaino Waltari Rajala

To anyone who has a connection to this north central Massachusetts town, this book is delightful. Personal reminiscences are combined with many old-time photographs. Paperback \$12.00

Just received!

Täällä Amerikka . . . The Voice of America Calling Finland

An Essay on USA shortwave radio broadcasting to Finland 1942-45 & 1951-53.
By John I. Kolehmainen Paperback \$9.50

English-Finnish Dictionary

edited by George Halonen. Fifth printing, 461 pages, hardbound \$9.75

Scandinavian Cooking

by Beatrice Ojakangas

Choose from 22 typical menus - including 4 smorgasbords - and over 195 authentic recipes from Denmark, Finland, Norway and Sweden. Illustrated with 70 full color, mouth-watering photos. Paperback \$12.95

The Finnish Cookbook

by Beatrice Ojakangas

"400 old-country recipes including delicious baked goods, pastries, vegetable pancakes, fish, sausages, and the sensational coffee table" Hardbound \$9.95

Fantastically Finnish

Recipes and Traditions

Recipe editor Beatrice Ojakangas

This book combines recipes and interesting tidbits of information about Finland and Finnish Americans. Paperback \$4.95

Sisu - "Even Through a Stone Wall"

the exciting autobiography of Oskari Tokoi, the first premier of Finland. Hardbound \$8.00

Kaisa Kilponen

Two Stories by Rebecca Cummings

This is one of the best books about Finnish American life which has come out. Don't miss it. Paperback \$4.95

The Finnish Imprint

A New England Experience,

edited by Dr. Liisa A. Liedes.

An extensive reference book on the history of the Finns in New England. Hardbound \$12.95

Order from:

Raivaaja Publishing Company
P. O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600

Add \$1.00 postage and handling per book (\$1.50 for the Finnish Imprint) and 75¢ for each additional book shipped to the same address. (Massachusetts residents add 5% sales tax)

COFFIN'S
a store for men and boys

400 MAIN STREET ROCKLAND, MAINE 04841 PHONE (207) 596-6441

MENS' - WOMENS' and BOYS' WEAR

Amerikan suomalainen, joululahjavihje Sinulle!

Joko olet liittynyt lapsesi Suomi-Seuraan? Anna joululahjaksi vuoden jäsenyys, johon kuuluu myös kuusi Suomen Silta -lehteä, joka vuoden alusta ilmestyy nelivärisenä.

KAIKKI TÄMÄ VAIN \$5!

Me ilmoitamme joululahjan saajalle kuka sen on antanut.

Suomi-Seura r.y:n tarkoituksena on yhteyksien ylläpitäminen Suomen ja ulkomailla asuvien suomalaisten sekä heidän jälkeläistensä välillä. Se on puoluepoliittisesti sitoutunut kansalaisjärjestö, jolla on yli 85,000 jäsentä ympäri maailmaa.

Suomi-Seuran jäsenet saavat kotinsa seuran oman julkaisun, nelivärisen SUOMEN SILLAN kuusi kertaa vuodessa. Lehdessä kerrotaan Suomen tapahtumista ja ulkosuomalaisten elämästä ja oloista. Lehdessä on artikkeleita suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Yhteensä 48 sivua.

Muita palveluja: Sukulaisetsintä, kirjavälitys Suomesta postivapaasti, edulliset matkat Atlantin yli ja avustuksia ulkosuomalaisyhdistyksille.

Jäsenmaksu on US \$5. Samassa taloudessa asuvat muut perheenjäsenet vain \$1/henkilö (ei omaa Suomen Siltaa).

Täytä oheinen kuponki (käytä tarpeen mukaan lisäpaperia) ja lähetä se sekä shekkisi (Finland Society'n nimellä) osoitteella:

Finland Society, P.O. Box 338, Millington, NJ 07946.

Ulkosuomalaisterveisin

SUOMI-SEURA r.y.
Mariankatu 8, 00170 Helsinki
Tauri Aaltio
toiminnanjohtaja

HALUAN LIITTYÄ SUOMI-SEURAA:

NIMI:

KATU:

KAUPUNKI:

OSAVALTIO: ZIP:

CHEISENA: \$

Pakinaa New Yorkista

Paistaisi to aurinko niin pehmentäisi tätä arkipäivän harmaita. Mitäs se, vuoden pimeimpänä aikana paistelee viinoseille toisella puolella maapalloa.

Sadepilvet ovat nukahtaneet Volontownin ylle ja eivät liiku. Tuuli pyörittelee kuolleita lehtiä sinne sun tänne. Tuskaillista on luonnonkin kuolema. Järvi harmaana virtaa, mihin sekun yrittää?

-Näistä alakuluisista maisemista lähde New Yorkin virkistymään. Oli kursori Tuulen lehtipajaan Suomen maratonjuoksijoiden illasuuhin. Yrjö jäi "babysitteriksi" Efraimille. Neuvot annettiin, että syliin pitää ottaa, pajata, raaputtaa leuan alta ja antaa naima jääkaapista ettei kuole ikävään. Polle jätettiin kotiin, on liian valokohdoin New Yorkin tunteeseen. Amtrack -junilla New Londonista sitten puikittiin Penn. asemalle New Yorkissa.

Ah, New York! Iso Omena, helluva town, sulatusuuni. Nykyi suomensuomalaisten kielellä, rikosten pesä, liikemaa, jättäminen, alamaailman orja, rikkaiden ja rutioköyhien kaupunki, kulttuurikeskus ja monen meikäläisen kotikaupunki. Sen melu, likaisuus, hajut, ihmismaailman laimehtivat kadut kaikki se on elämäni kotoista. Noiden korkeiden muurien sisällä on eletty se elämäni mikä parasta on ollut. Hymyn nostatti kasvoille vaikka Sarllessi istuikin vierellä maanlaaisessa naama vähän happaamana. Ei ihalle kaupunkia.

Brooklynin oltiin menossa päämääränä Rothovuksen koti. Anita juoksin kesken kiireen meitä halaamaan tervetulleiksi.

-Ja sitten se illan juhlin. Tuulten "teräsnäiset" olivat sommitteleet kaikenlaisia purtavaa, juotavaa ja viihdytystä. Kun sitten bussilinen urheilijoita työntyi oven täydeltä sisään toivat he sitä tervettä, reipasta tunnelmaa joka on urheilijoille niin ominaista. Puhe solisi kuin keuhkon koski ja kaikkialla oli viihtyisää, niin urheilijoita kuin meillä jenkkeilläkin. Illan päätteeksi vielä jatkettiin juhlinta Anita kodissa ihmetellen sen seitsemää asiaa.

Ja amulla taas maanlaaiseen ja kotiin Volontowniin. Kaikki oli hyvin. Efraim vaan oli roynyt verhot pois saunakammarin ikkunoista, oltiin parempi näköala järvelle ja lintujen pesille. Silte opettaa nyt kävelyä valjaissa ja talutusremmissä josta se ei pidä. Lyö tassut mahahan ja menee takaperin tai heittäytyy kyllä. Sarlessi saa sitä sitten taluttaa Lake Worthissa pullapöytäin.

Nyt heitän tämän pännän Arvid Sjogrenille joka tiedottaa Aura seuran ja Volontownin kuulumiset. Me lähдемme Floridaan katsomaan miten ne Artikkit siellä tapahtumien karusellissa pyörivät. Hertta Odell

Suomen Itsenäisyyden vuosijuhla

Onpahan taas tullut aika minunkin tarttua kynään. Yleensä en mielelläni kirjoita mitään, korkeintaan nimeni maksuosituksen taakse. Koska kuitenkin aika rientää ja joulukuun kuudes päivä ei ole enää kaukana tulevaisuudesta, lienee paikallaan kertoa itsenäisyyden juhlastamme.

Tänä vuonna se pidetään sunnuntaina joulukuun 8 päivä, kello 2 iltapäivällä. Paikka on vanhastaan tuttu, Pelastusarmeijan talo 221 East 52nd Street Manhattanilla. Niinkuin viime vuonna on juhlan järjestäjänä Finlandia Foundation Metropolitan Chapter.

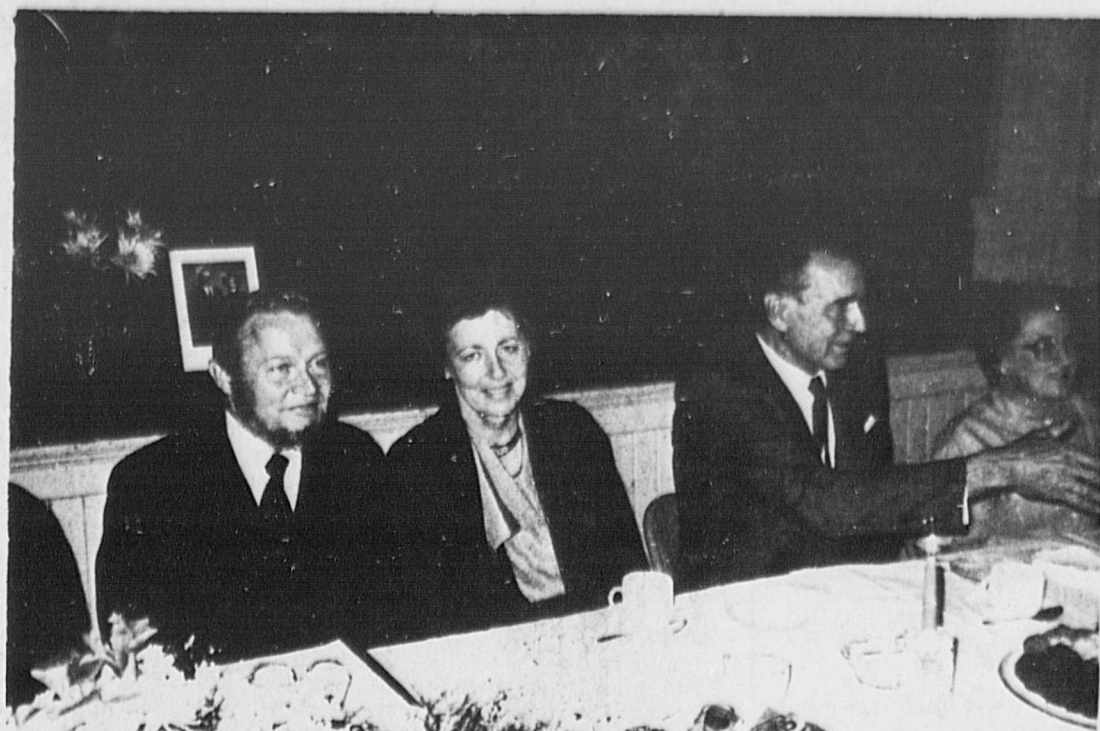
Olemme koettaneet saada ohjelmasta parhaan mahdollisen. Uskon vakaasti, että yleisö ei tule pettymään. Täydellä syyllä tällä kertaa voi

käyttää adjektiiviä "starstruck".

Juhlpuhujaksi on hyväntahtoisesti laupautunut uuspääkonsuli Antti Lassila. Maailman kuulu oopperalaulaja Jorma Hynninen tulee laulamaan. Tunnettu näyttelijä Jukka Koka lausuu runon ja meille kaikille koululaisille tuttu pianotaitelija Anne Kauppi on lupautunut jälleen soittamaan ja säestämään. Lienee myös paikallaan kertoa, että juontajana on konsulaatin kaupallinen edustaja Trade Commissioner Iiro Tainio.

Tavan mukainen kahvitarjoilu ja juhla-jumalanpalvelus on Suomalaisen seurakunnan toimesta 86 kadun kirkolla (Methodist Church 106 E. 86th Street) juhlan jälkeen.

Juhlissa tavataan. -Eric

Kansallisseura Imatran kahvipöydän antimia nauttimassa vas. Mauno Laurila, rouva Tellervo Koivisto, presidentti Mauno Koivisto ja Anja Laurila.

"Kun presidentti kävi Imatralla"

Perjantai, 25. lokakuuta jäi Imatra seuran historiaan alustautuena päivänä, sillä silloin sai Imatran johtokunta, jäsenet ja kutsuvieraat vastaanottaa korkeita vieraita Suomesta. Ensimmäistä kertaa seuran historiassa, talossa vieraili Suomen tasavallan pääministeri, monet kamerat ikusivat tilaisuuksia ja rouva Koiviston ja heidän tyttärensä Aasi Komulaisen, ulkoministeri Paavo Värysen sekä monia seurueeseen kuuluvia arvovaltaisia henkilöitä.

New Yorkissa olevan uuden pääkonsulipariskunnan herra ja rouva Antti Lassila ja järjestettiin suunniteltiin ja järjestettiin presidentti Koiviston vierailu Imatralla. Jonne häntä tuli tapaamaan yli 200 henkeä New Yorkin ja ympäristön suomalaista. Herkullisen tarjottun valmistoi Elna Aarnio Queen-

Mauno Laurila tervehdi presidenttiä Imatra seuran puolesta mm. kiittäen häntä henkilökohtaisesti seuralle saadusta Suomen valtion apurasta.

pääkonsuli ja rouva Antti Lassila sekä Heidi-tyttö ruusu-kimppuineen tervehdyivät korkeita vieraita talon pääportilla. Siitä siirryttiin seuran sisätiloihin, jossa Mauno Laurila esitteli presidenttiparille Imatran johtokunnan, kansallispukuiset tytöt tervehdyivät kunniakujassa, monet kamerat ikusivat tilaisuuksia.

Juhlasalissa tervehdi Suomi-vieraita kansanpaljouskätentaputuksiin, ja heidät johdettiin nyt kunniapöydään. Monet saivat aivan kadeasta pitäen tervehdyt presidentti ja rouva Koivisto, jopa juurellakin heidän kanssaan, tervetuloa lähetettiin molemmiin puoliin. Mieluisa, ahnutaatuuksin ja sydämeellinen hetki vietettiin ensi kertaa monen kohdalla.

Mauno Laurila tervehdi presidenttiä Imatra seuran puolesta mm. kiittäen häntä henkilökohtaisesti seuralle saadusta Suomen valtion apurasta.

hasta. Presidentti Koivisto vastasi ystävällisin sanoin kertoen mm. siirtolaisuudesta suomalaisten keskuudessa.

Sekä kunniavieraat että koko juhlayleisö saivat nauttia Elna Aarnion valmistamasta maukkaasta tarjonnasta. Presidentti piti kovasti Elnan kuumista lihapirakoista ja ulkoministeri Väyrynen nautti mm. suolalohesta. Jussi Himanka ehdotti yhteislaukua "Kotimaani omi Suomi", joka yhdessä laulettiin monin liikutunein tuntein. Limosointi odottivat Suomi-vieraita pääportilla, ja vielä samana iltana korkeat vieraat olivat makkalla kotimaahan.

Tällä Yhdysvalloissa vierailivat juuri hiljattain Englannin nuoret kuninkaat, mutta meille suomalaisille oli presidentti Mauno Koiviston vierailu Imatralla kuninkaallinen.

Anja Laurila

Lomalan aseveljet juhliivat

Tuntui siltä, että lauantailtana, marraskuun 9 p:nä "kaikki tiet johtivat Lomalaan", jossa vietettiin Aseveljekerho Ryhdin 10-vuotisjuhlaa illallistanssiaisten muodossa.

Hyvä syksyinen ilma veti taas Lomalan haalin täyteen väkeä, ja juhla tuotettiin ko- mean summan Suomen apua tarvitseville Aseveljille lähetettäväksi.

Kymmen vuotta on jo tätä jaloa työtä, ja jatko näyttää hyvältä, etenkin kun sen johto on ollut jo monia vuosia Erkki Korbyn käsissä.

Hyvässä yhteistyössä toimii siellä monta pariskuntaa ruoan ostossa, valmisteissa, tarjoilussa ja koko juhlan järjestelyissä.

Peuranpaisti, pihvi ja suolalohe olivat "vetonumeroita" monien muiden juhlaherkkujen kanssa. Kauriit kukkalaitteet koristivat salia mm. Anelli ja Paavo Lampi olivat lahjoittaneet ihastuttavan kukkalaitteen vanhempiensa muistolle. Kynnitilät entellivät jo juhlasöngin alkua ja tunnelma oli kotoinen ja virkeä.

Juhlalla muistetaan vuosittain myös arpaajavoitollia, joita oli tälläkin kertaa paljon. Ensimmäinen palkinto oli Suomi-matka, jonka voitti Mr. Arvonen NY:stä, toinen hieno palkinto oli käsin tehty Afgan, jonka Alla Kukkasmäki oli lahjoittanut edesmenneen ystävänsä Nelly Vileton muistolle. Italian lasia saivat monet onnelliset voittajat.

Pidetty pastori Muller piti ruokarukouksen ja puheen. Suomalaiset Aseveljet Amerikassa yhdistyksen presidentti John Kirk tervehdyi yleisöä mielenkiintoisilla sanoilla, ja Mauno Laurila onniteli 10-vuotista Ryhti kerhoa Imatra seuran puolesta. Kertoen mm. Suomen Tasavallan presidentti ja rva Koiviston vierailusta Imatralla.

Laulettiin, seurusteltiin ja nautittiin maukaasta Lomalan ruoan illallisesta. -Finn Rhythm orkesteri piti hyvän huolen loppulasta. Aatos Aalto solistiteineen ja pojat senkun paranevat vain. Vanhat suosittu sekä uudet modernit kappaleet Suomesta ovat mieluista kuultavaa etevien musiikkimiesten soittamana. Esim. Aatoksen laulama "Il-tatuulen viesti" meni yleisön sisimpään voimakkaasti. Järjestäjille paljon onnea ja menestystä jaloissa työssänne. 10-vuotisjuhla toi iloa ja nautintoa kaikille läsnäolijoille ja suurella kiitollisuudella ortavat Suomen Aseveljet vastaan Ryhti kerhon avustuksen vuosien perään.

Anja Laurila

Mauno Laurilan puhe presidentti Koivistolle

Arvoisa Herra presidentti ja rouva Tellervo Koivisto - arvoisat Suomen diplomaattikunnan ja valtiotieteen edustajat,

-Your Excellency Dr. Mauno Koivisto, President of the Republic of Finland and Mrs. Koivisto.

-Kansallisseura Imatran puolesta pyydän toivottaa teidät sydämeellisesti tervetulleiksi tälle historialliselle Imatran haalille. Tämä on ainoa jäljellä oleva suomalaisten siirtolaisten aikoinaan rakentama seuratalo täällä Suur New Yorkin alueella.

-Suomalainen siirtolaisuus Amerikkaan alkoi jo viime vuosisadan lopulla, jolloin myös asettui useita suomalaisperheitä asumaan tälle alueelle ja heille tuli tarve saada perustaa oma haalinsa ja kirkkonsa hengellisen yhteyden ja seuratoiminnan aloittamiseksi kasvalle suomalaisalueelle.

-Vuonna 1891 perustettiin Kansallisseura Imatra. Tammikuussa 1907 laskettiin talon kulkemaksi ja talkoovoimien tullen tämä talo rakennettiin.

-Imatran toiminta on jatkunut 94 vuotta. Vuonna 1982 saimme Suomen Opetusministeriltä ensi kertaa valtion ja Suomi-Seuran tukea talon peruskorjauksen suorittamiseksi, johon emme olisi pystyneet ilman saamaamme apua.

-Tällä alueella asui noin 6,000 suomalaista, ja he ovat rakentaneet 24 suomalaista o-suustaloa, ensimmäiset Amerikassa. Nyt suomalaisuus on vähenemässä, ja tällä hetkellä alueellamme asuu noin 500 suomalaissukuista siirtolaista ja heidän jälkeläistään.

-Pyydän kiittää Teitä Herra Presidentti saamastamme valtion tuesta Kansallisseura Imatralla. Suomalaisasutus ja toiminta alueellamme tulee jatkamaan ainakin Imatran 100-vuotisjuhlaan saakka ja vielä pitkälti sen jälkeenkin.

-Tämä on ensimmäinen Suomen presidentin vierailu Imatralla sen olemassaolon aikana, ja tämä tilaisuus tulee jättämään Imatran historiaan sen suurimpana kokokohtana. -Tervetuloa!

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Poitolluys
Recapping
Commerce Ave.
DANIELSON, CONN.

IMATRA SEURA

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426
Mauno Laurila, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA!
PÄIVÄLLISET
joka sunnuntai klo 2 ip.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

SUOMALAINEN
PAIKANVALITUSTOIMISTO
HILDA KOTILA ja
VIRGINIA KOTILA MUEHLBERG

Hyviä paikkoja saatavana
Soittakaa (212)288-6562
tai kirjoittakaa osoitteella:
FINNISH EMPLOYMENT
AGENCY INC.
206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn Tel. 774-3284 Central Villa Tel. Loga LC 2847

GE 5-2276-2277

Edw. C. Halvorsen, Inc.

FUNERAL DIRECTORS
310 12-8th AVENUE BROOKLYN 20, N.Y.
In Continuous Service to the Community Since 1849

The Robert H

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

AMERICAN FINNISH TOURIST CLUB

301 Central Blvd. Lantana, Fla

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia loppu.

Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestäminä.

Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoimena pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoimena ohjelmaa ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä, riisipuroa hedelmäkkeitä kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Newton-Bartlett

HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 836-2113
42 Main St., Newport, N.H.

ACE HARDWARE

1212 LANTANA RD.

Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Lake Worth Banking Center

114 North J Street
Lake Worth, Florida
(305) 586-4600

Southeast Bank

MEMBER FDIC

ARVO PAANANEN

Funeral Director

131 SOUTH LAKESIDE DR.

LAKE WORTH FLORIDA

Puhelin 582-6633

MOODY'S DINER

and CABINS

Erikoisia päivällisiä
Curb-palvelus

KOTITEKOISET LEIVOKSET

WALDOBORO, MAINE

NIPPA SAUNANKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930

Saunankiukaita, Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmitys laitteita, Nippa Wildlife Campstoves ja saunan tarpeita

Nopea toimitus. Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213, Bruce Crossing, MI 49912 (906)827-3906

Jälleen myyjä halutaan

Kiitos

Kiitos sukulaisille ja ystäville kun saavuitte Aura Haalille syyskuun 28 p:nä juhlimaan 70-vuorisyyntymäpäivääni, jonka juhlan vaimoni Ida järjesti.

Juhla tulee pysymään muisti-kuvissani elämäni loppuun asti.

Voluntown, Conn.

AARNE KUJALA

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja

Tilauksia täytetään pyydettäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatarvake, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinna maanantaista lauantaihin, klo 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxon tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305)734-4800

USA:n lähettiläskysymys

WASHINGTON - Presidentti Ronald Reagan alkoi nimittää kalifornialaisen pankkiirin Rockwell Anthony Schnabelin, 49, Yhdysvaltain uudeksi Suomen suurlähettilääksi. Valikoinen Talo ilmoitti asiasta perjantaina, marraskuun 8. päivänä.

Schnabel on syntynyt Amerikassa ja muutti Yhdysvaltoihin 1957. Hän on ollut avainhenkilöinä kerättyä varoja ja valittaessa ehdokkaita republikaaniselle puolueelle. Hän tukee kulttuuria, erityisesti balettia ja asuu muodikkaasti Malibussa. Schnabel seuraa Keith Nyborgia Yhdysvaltain Helsingin lähettiläänä. Nyborg tuli Suomeen vuoden 1981 syyskuussa. Ennen diplomaattista ryhtymistään hän oli liikemies ja karjatilomestari Idahon osavaltiossa. Hänellä on siellä suuri Finlandia-niminen tila. Nyborgin vaimo Leena on syntynyt Suomessa.

Andy Williams show kuvattu Suomessa

Tunnettu amerikkalainen laulaja ja esiintyjä taiteilija Andy Williams filmasi tämänvuotisen joulushownsa Suomessa. Kuvauskohteina olivat muuan muassa Porvoon tuomiokirkko, Senaattorin Helsingin ja Rovaniemen kaupunkit.

Kuvausryhmään kuului yhteensä noin 80 henkilöä. Ohjelman finaali on 3.000 suomalaista lasta laulaa Senaattorin kirkossa.

Ohjelmaa televisioidaan NBC-televisiokanavalla sunnuntaina, joulukuun 15 päivänä.

Suomi ostaa Ruotsia

Suomalaiset yritykset ovat viime vuosina investoineet Ruotsiin runsaasti. Pelkästään viime vuonna ne käyttivät tähän noin 800 miljoonaa markkaa. Ruotsalaisyrityksiä ovat hieman ahkerammin ostaneet ainoastaan norjalaiset.

Viime vuosien yrityshankintojen onnistumisesta ei vielä kuitenkaan haluta antaa yksiselitteisiä lausuntoja. Lopullinen tulos selviää vasta parin, kolmen vuoden aikana.

Tänä vuonna suomalaiset ovat jo tehneet toistakymmentä yrityskauppaa Ruotsissa. Suomalaisomistuksessa olevat ruotsalaisfirmat ovat yhteenlaskettuna maan 20. suurin työllistäjä. Palveluksessaan niillä on jo noin 20,000 työntekijää.

Scandinavian Bakersin ja Nelsonin leipomon joululimppuja Tuoreita kalkkunoita. \$1.19 pauna

Ohrjauhoja \$1.29 pauna

Perunamakkaraa, lihamakkaraa, nisua, korppuja reikäleipä.

Tuoreita tuotteita tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin.

Muistakaa tehdä joululaukseenne ajoissa, siten varmistatte niiden saapumisen.

MINI MALL MART
432 Mechanic St.
Fitchburg, MA

Ellette löydä haluamaanne tuotetta hyllyiltä, kysykää Joe Dalyltä - mutta muistakaa antaa myös tuotteen englanninkielinen nimi.

NORDGREN
HAUTAUSTOIMISTO
300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161
ARTHUR R. NORGREN

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.
135 Main Street, P.O. BOX 449 Westminister, MA
Välite töön myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES
129 Elm St., Fitchburg
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

BOSK FUNERAL HOME
85 BLOSSOM ST. • FITCHBURG, MA 01420 • TELEPHONE: 342-3635
Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant
Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns.
Ground Level Entrance
AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719
KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastajia, Kitchenmaid astianpesukoneita.

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.
Täydellinen vakuutuspalvelu KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh. 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Fitchburg ja ympäristö

Uutispaloja

Fitchburgin kaupungin virkailijat ovat työskennelleet ahkerasti koettaessaan saada kaupungin väestölaskentatilat järjestykseen. Raportin mukaan jopa 12,000 asukasta on saattanut jäädä tilastojen ulkopuolelle.

Pormestari Bernard F. Chartrand sanoi viime viikollisessa kaupungin lainopillisen neuvonantajan Timothy S. Hillmanin johtaneen roimasta Fitchburg State Collegien presidentti Vincent Maran ja kaupungin virkailijoiden päätöksen johdosta Fitchburg State Collegien tiloissa toimiva Montachusett Economic Development Center ottaa sekä puhelimitse että henkilökohtaisesti yhteyttä kaupungin asukkaisiin väestölaskentaa koskeissa kysymyksissä.

Pormestarin mukaan väestölaskenta on saatava päätökseen marraskuun 30. päivään mennessä.

Ainakin \$550,000 Fitchburgin kaupungin \$1.1 miljoonan ylijäämävarain käytetään palkankorotuksiin, joita kaupungin ja ammattiliittojen väliset sopimukset vaativat. Pormestarin mukaan kaikki ammattiliitot poliisi- ja palolaitosta lukuunottamatta ovat hyväksyneet uudet kaksivuotiset työehtosopimukset.

Sopimusten mukaan kaikkien ammattiliittojen ansiot nousevat viidellä prosentilla ensimmäisen vuoden aikana ja toisella viidellä prosentilla toisen vuoden kuluessa. Koska vanhat sopimukset raukesivat jo kesäkuussa, osa ensimmäisen vuoden korotuksista astuu voimaan taannehtivasti.

Opettajien sopimukset ovat voimassa ensi vuoden puolelle. Uusia sopimuksia koskevien neuvottelujen uskotaan alkavan parin kuukauden sisällä.

Westministerin kaupungin suomalaiset järjestävät suomalaisen joulujuhlan kaupungin talolla sunnuntaina, joulukuun 15 päivänä klo 3 iltpäivällä.

Ohjelmansuorituksen voi osallistua kuka tahansa halukas henkilö. Betlehem näytelmä kuuluu ohjelmistoon. Joulupukki myös saapuu paikalle. Mikäli haluatte lastenne saavan lahjan pukiulta, muistakaa tuoda lapsenne nimellä.

Klo 4:00 ip. Naistenliiton vuotuisen Pikku-Joulu-juhla. Paljon hyvää ohjelmaa ja kahvitarjoilua lopuksi. Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita.

Huom! Lasten vuotuisen joulujuhlan yhteydessä pidetään Messiah kirkon joulukonsertti. Tilaisuus on sunnuntaina, 8 p., klo 5 iltpäivällä.

Bethel - seurakunta
Suomenkielinen radiohartausta HYVÄT UUTiset - lähetetään joka sunnuntaiamuuna asemalta - WEIM, 1280, Fitchburg, klo 8:45.
Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg, sunnuntaisin, alkaen klo 2 iltpäivällä. Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan aina tarvittaessa.

Moorcroft Hautaustoimisto
31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

MAY FUNERAL SERVICE
HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW P. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood Mass.
Puh. 762-1509

KESKUSTASSA SIAITSEVA
FRANK H. MILES COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautaustoimikusia vuodesta 1896

BOSK FUNERAL HOME
85 BLOSSOM ST. • FITCHBURG, MA 01420 • TELEPHONE: 342-3635
Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant
Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns.
Ground Level Entrance
AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Tulevia tilaisuuksia

Fitchburgin Kultaisen Tien Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 ip. Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa. Kaikki ovat tervetulleita!

Englanninkielinen Kaleva Study Group kokoontuu tiistaina, jouluk. 3 p:nä klo 7:30 illalla Finnish Cultural Center'n huoneessa Fitchburg State Collegessa.

Suomalainen joulujuhla Westminsterin Kaupungin talolla sunnuntaina, jouluk. 15 p:nä klo 3 iltpäivällä. Kaikki tervetulleita!

Huomio!

Musiikin ystävät

Bostonilaisen radioasema WGBH:n "The Morning Pro Musica" musiikkiohjelma (FM 89.7) esittelee suomalaista musiikkia Suomen itsenäisyyspäivänä, jouluk. 6. p:nä.

Paria päivää myöhemmin jouluk. 8. p:nä, on Jean Sibeliusin syntymäpäivä, ja silloin ohjelman juontaja Robert J. Lurtsema soittaa Sibeliusen musiikkia.

"The Morning Pro Musica" radiotaan seitsemänä päivänä viikossa. Arkinin lähetysaika on 7 - 12 aamupäivällä, sunnuntaiin 7 - 11 aamulla.

Kirkollisia uutisia

Messiah luterilainen seurakunta

Lauantaina, marraskuun 30 p., klo 3:00 ip. kokoonnumme koristamaan kirkkoa joulusuuna. Klo 5:00 ip. tarjoillaan Pot-Loek - illallinen. Tu ruokalahjoitus tullessasi.

Sunnuntaina, joulukuun 1 p., klo 7:45 aam. Suomenkielinen Luther Hour WCMX, 1000 am. Klo 8:15 aam. Suomenkielinen Ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 9:15 aam. Sunnuntai koulun ja raamattuluokan. Klo 9:30 aam. Korkeakoululaisten raamattuluokan. Klo 10:30 aam. Englanninkielinen jumalanpalvelus - vierailusunnuntai! Huom! Ei ole ehtoollista - siirretty 8 päivän sunnuntaille.

Klo 4:00 ip. Naistenliiton vuotuisen Pikku-Joulu-juhla. Paljon hyvää ohjelmaa ja kahvitarjoilua lopuksi. Kaikki ovat sydämellisesti tervetulleita.

Huom! Lasten vuotuisen joulujuhlan yhteydessä pidetään Messiah kirkon joulukonsertti. Tilaisuus on sunnuntaina, 8 p., klo 5 iltpäivällä.

Bethel - seurakunta
Suomenkielinen radiohartausta HYVÄT UUTiset - lähetetään joka sunnuntaiamuuna asemalta - WEIM, 1280, Fitchburg, klo 8:45.
Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg, sunnuntaisin, alkaen klo 2 iltpäivällä. Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan aina tarvittaessa.

Moorcroft Hautaustoimisto
31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

MAY FUNERAL SERVICE
HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW P. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood Mass.
Puh. 762-1509

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, joulukuun 1 p., klo 8:30 ap. radiohartausta NEW LIFE - asemalta WEIM, 1280 am. Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 ap. saarnaa past. David Wuori. Klo 10:30 ap. kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 ap. Pyhäkoulu kaiken ikäisille.

Tiistaina, joulukuun 3 p., klo 7:30 ill. Aikuisten kuoroharjoitus. Klo 7:30 ill. Viikkokokous hartaustilaisuus.

Kahvitarjoilu kustantaa Mrs. Helmi Johnson.

Troy, N. H.

Lauantaina, joulukuun 7 päivän iltana klo 7:00 on joulujuhla Trinitarian Congr. kirkossa South Main kadulla. Pastori Keijo Aho tuo joululaulun. Joululauluja ja tarjoilua saamme nauttia yhdessä. Kutsomme kaikkia ystäviä.
H.T.M.

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

KESKUSTASSA SIAITSEVA
FRANK H. MILES COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautaustoimikusia vuodesta 1896

BOSK FUNERAL HOME
85 BLOSSOM ST. • FITCHBURG, MA 01420 • TELEPHONE: 342-3635
Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant
Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns.
Ground Level Entrance
AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137
Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Chicago'n Tiede- ja teollisuusmuseo järjestää 44. vuotuisen "Christmas Around the World" festivaalin marrask. 23. ja tammikuun 5. päivien välisenä aikana. Kaikkiaan neljäkymmentä eri kansallisuutta ja etnistä ryhmää on edustettuna tässä tämän vuoden joulunajan juhlallisuuksiin, joiden kohokohtana ovat suuret joulukuuset, jouluseimet, kuorot, teatteriesitykset sekä kansainvälinen bufetti.

Kuvassa (vasemmalta oikealle) suomalaisten edustajat Mr. ja Mrs. David Meyers, Downers Grove, Ill. ja Mr. ja Mrs. Douglas Peterson, Riverside Ill. museon tiloissa.

Museo sijaitsee 57. m kadun ja Lake Shore Driven kulmassa ja on avoinna 9:30 a.m. - 4:00 ilt. arkipäivisin ja 9:30 aam. - 5:30 lauantaisin, sunnuntaisin ja juhlapäivinä. Pysäköinti ja sisäänkäynti ovat maksuttomat. Museo on varustettu vammaisten sisäänkäynnillä ja on avoinna kaikkina vuoden päivinä.

Liberty: The Statue and the American Dream

National Geographic Society on julkaissut 300-sivuisen kuvakirjan, minkä nimi suomeksi on "Vapaus: Patsas ja amerikkalainen unelma".

Kirja selostaa kuvien ja sanoin (tietenkin englanniksi) miljoonien siirtolaisten tuloa Amerikkaan kuuluisan Ellis saaren kautta. Se kuvaa myös heidän vaikeuksiaan työ- ja sosiaalilainojen Yhdysvalloissa uuden elämän etsijöinä.

Kirja on julkaistu kunnioituksena New York Cityn satamassa sijaitsevan Vapauden Patsaan restaurointityölle ja satavuotisjuhlaa varten. Kirja on kahden kuvan, minkä kuvaavat suomalaisille tuttuja asioita.

Suomalaisistakin jotakin

Eurooppalaisia siirtolaisia saapui Amerikkaan viimeisten sadan vuoden aikana monimiljoonaisesti. Suomalaisien osuus heidän joukossa oli vähäinen, vain noin 350,000 kokonaisjoukon ollessa yli 50 miljoonaa.

Kirjan selostukset työoloista ja elämänunelmista Amerikassa ovat toki tuttuja suomalaisillekin. Kirjassa on kaksi kuvaa, minkä kuvaavat suomalaisille tuttuja asioita.

Lapatoissa on päässyt kirjaan, samoin paraatikuva kupaikaivostyöläisten lapsista Calumetista Michiganista. Ikkäämmät ihmiset varmastikin muistavat, että Työmies sanomalehden painossa Hancockissa Michiganissa taitettiin myös Lapatoissa-julkaisua. Se oli vasemmiston po-

R. W. BICKFORD
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street Ashburnham, MA 01430
Telephone 827-5909

Huhtala Oil Company
East Templeton
Puh. 632-1221
Perustettu 1945

Uudet asiakkaat tervetulleita
Yli 35 vuotta ammattitaitoista palvelua.

FLORIDA KUTSUU!
Edustakainen junamatka Bostonista mihin tahansa Floridan kaupungeista
\$150 aikuisilta, lapset puolella hinnalla

GIT MATKATOIMISTO
69 Main St., Westminster
Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA
Personal Financial Planner
79 East Rd. P.O. Box 500 Westminster, MA 01473
874-0629 or 832-6368

IDS
AMERICAN EXPRESS

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719
KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastajia, Kitchenmaid astianpesukoneita.

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.
Täydellinen vakuutuspalvelu KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh. 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Jatkoo viime viikolta

Virkistysmatka Siuntion kylpylään

Eino P. Talikka

Koko kylpylässäolomme ajan (6vk) oli talo kansoitettu viimeistä sijaa myöten. Näin on suurin piirtein aina tam-mikuuta lukuunottamatta. Siis yli 350 henkilöä, joista jokunen saattavat olla viikon kaksikolme, neljä jne., niin vaihtoja tapahtui verrattain paljon siellä ollessamme.

Näimme monenlaisia ihmisiä eri puolilta Suomea, tosin pääasiassa Etelä-Suomesta aina Kuopioon saakka ja saimme keskustella monen kanssa. Jokaisessa huoneessa olevan ohjekirjan mukaan kaikki henkilöt, niin toimikun vierailijatkin, olivat siinä keskenään. Ollipa sitten kyseessä tavallinen selkänäkä, työläinen, polvensa vitolta-nut upseeri tai johtaja, niin kumarrus ei tarvinnut erikseen. Luontainen kohteliaisuus kuului aisaan aina, ettei synny hämminkiä.

Tapasimme miespuolisia ammatinharjoittajia jos jonkinlaisia ja naispuolisia maatalonemännistä opettajiin ja lääkäreihin, taloustieteekijöitä ja konttoristeja unohtamatta. Ja hauskaa oli kun vapaasti keskusteltiin aiheesta, keuhkoista, loppuun, väheksymättä tai korostamatta. Tavalliseen tapaan oltiin tavallisia pulliaisia ja muistettiin, että "pitää osata suhtautua".

Läheskään kaikki asukkaat eivät olleet "viimeiselle vuosikymmenelle" ehtineitä, kuten eräs mies keskustellessamme mainitsi ehtineensä, hän oli juuri vähän aikaa sitten täyttänyt 80 ikävuotta. Iästään ja kumaraisesta liikkumisestaan huolimatta hän oli valmis keskustelemaan nykyaikaisista asioista tai elämänsä muistelmista. "Ole valppaana ja seuraa elämää" kuului termi. Eikä hänestä jälkeen jäänyt entinen sortavalainen opettajaakaan 93 ikävuodestaan huolimatta, vaikka liikkua ei pitkin käyttänyt pyörällä ja käsiarulla varustettua telineä.

Kauniina ja aurinkoisina päivinä kokoontui niin miehiä kuin naisiaakin rakennuksen edustalla olevaan puutarhaan istuskelemaan puutarhatoimissa tai keuhkoissa ja pakisemaan päivän tai maailman tapahtumista; ei tosin maailman parannuksesta, mutta ehkä eläkeläisistä, kalansaannista, maanviljelijät kesän mahdollisesta sadosta, veroista jne.

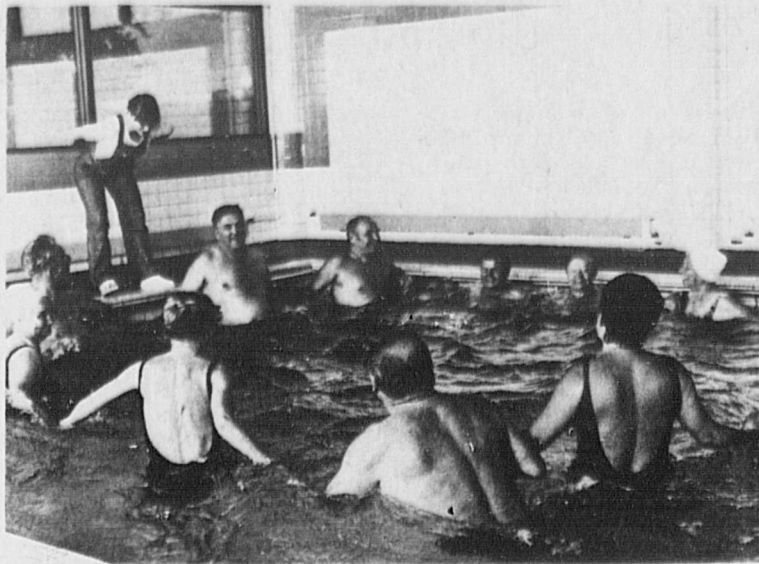
Vaikka suomalainen onkin hyvä purnamaan, niin sitä emme täällä paljo havainneet. Poliittikkakin pysyi verrattain hyvin "vihreän värin" alla, siitä ei puhuttu, vaikka joukossa oli varmasti eri näkökantoja omaavia ihmisiä. "Vallesmannista" alkaen. Viitit täyttivät tietyt osan jo-pa lomalla olevien talonemäntienkin keskusteluista. Me kaikki tiedämme sanonnan: "Nauru pidentää ikää". Näytettiin, että kaikki sitä halusivat.

Iltaisin olivat suosittuja yhteislaulutilaisuudet joko luontosalissa vanhemmassa rakennuksessa tai talvipuutarhassa uudemmassa rakennuksessa. Kuulimme muutamia sellaisia kuorolauluja, joita emme ole ennen kuulleet, pari oikein kaunistakin, mitkä saattivat sielun sielintä, kuten eräs mies mainitsi.

Kolme vuotta sitten Suomessa käydessämme tulimme maininneeksi jollekin, että kun seuraavan kerran tulemme, niin menemme hotelliin, jonne sukulaiset ja ystävät voivat tulla katsomaan meitä. Näinhän se tapahtuikin. Mutta tuota sanoessamme kuvittelimme olevamme tervetulle "Homo sapiens" ihmisiä. Siun-tion saivat sukulaiset ja ystävät tulla käymään tervehdykselle. Kyllä heitä siellä kävikin.

Ruusuja ym. kukkia oli jatkuvasti pöydillä, jona niin paljon, että vaimo alkoi laulaa: "Miljoona, miljoona ruusua". Mukavaa oli kun saimme tavata sukulaisia kuin ystäviäkin Etelä-Suomesta. Hämeestä, Karjalasta ja aina Joensuuta myöten, Keski-Suomesta ja Uudeltamaalta. Ja tarinaa riitti. Tosin väliin tuli ikäviäkin uutisia; joku oli poistunut maailmasta elämästään, jota emme olleet aikaisemmin kuulleet. Tapaamiset olivat yleensä iloisia ja välittömiä. Valtukset eivät kuuluneet ohjelmaan. Vastanotto-osaston työt sanoi, ettei kenelläkään ole käynyt niin paljon vieraita kuin teillä.

En malta olla kertomatta seuraavaa tpausta: Soitin e-rään maanantaina Helsingin eläkkeellä olevalle KK:n O-suuskauppakoulun rehtorille,

Ryhmäterapiaa Siuntion kylpylän pienemässä altaassa.

maisteri Eero Vuoriselle. Tapasimme viimeksi 3 vuotta sitten Suomessa käydessäni Tukholmaan tehdylle yhteisellä laivamatkalla. Keskustelimme yhtä sun toista tämän kolmen vuoden aikana tapahtuneesta. Hänen kysyessään, missä olin, kerroin olevani Siuntion Kylpylässä.

Seuraavana iltana soi puhelin huoneessamme. Soittaja oli entinen koulu- ja työtoverini Esko Nykänen, joka oli Ol. Oma-Avon johtajana ennen eläkkeelle siirtymistään. Esko oli entinen jää- ja jal-kapalloilija sekä maaottelu-pelaaja.

Hän sanoi, että jos vaimoleni ja minulle sopii, niin Eero Vuoristo ja hän vaimolleen tulevat tapaamaan meitä. No sopihan se. Seuraavana päivänä he tulivat puolitähtä, kuten oli sovittu, ehtien ruokailun kanssamme. Ruuan jälkeen menimme lääkärin vastaanottoon ottamaan kupin hyvää kahvia.

Sinä tarinoidessamme liit-tyi seuraamme entinen luokkatoverini arkkitehti, profes-sori ja yli 50 sitten (1932) pidettyjen Los Angelesin olympialaisten rekklivoimiste-lun pronsimitalimies Einar Teräsvirta. Einar oli jo kahtena edellisenä keskiviik-kona käynyt luonamme tärinä heittämisessä. Kun tähän liittyi vielä parin minuutin kuluttua entinen Helsingin kaupungin pormestari Teuvo Aura, niin meitä olikin "täysi käsi". Teuvo oli hoidattamassa kipeää jalkaansa ja siis talon asukkaana puolisen toista viikkoa.

Tietysti keskusteluissamme palasimme myös Viipuriin, ja naurimme, että voisimme tässä pitää vaikka jonkinlaisen Viipurin Suomalaisen Lyseon entisten oppilaisten kokouksen, koska me neljä olimme oppilaina samanaikaisesti siellä. Silloin sanoi Eero Vuoristo: "Voittehan laskea minun viidenneksen siihen, sillä olen Reaali-lyseossa ja sinähän olit vain aita koulujen välissä". Hyväksyimme yksimielisesti hänen ehdotuksensa ja olimme kaikki entisiä viipurilaisia koulupoikia. Naurun siinä haastelimme. Erotessamme lupasimme, että hymyillään kun tavataan.

Asukkaiden kanssa keskustellessa tuli tietyt puheeksi myös heidän saamansa hoito, laitoksen puhtaus, ruoka, henkilökunnan käytös jne., kuten on yleistä ihmisten kesken. Ihme kyllä, soraääninä emme juuri kuulleet, vaan kaikki olivat tyytyväisiä oloonsa. Sanoivat vaan, että pääsi tulemaan sinne joka vuosi, niin mikäpä olisikaan ollessa.

Kuulimme muuten, että Suomen sotaveteraanit, joilla

on invalideettiä yli 70%, pää-sevät kerran vuodessa 4 viikon maksuttoman hoitoon johonkin parista kymmenestä kylpylöstä. Mielestämme kannattaa nostaa hattua Suomelle, kun on tällaisen tilaisuuden varannut miehille (ja naisille), jotka sotien aikana synnyntaamme puolustivat ja menettivät terveytensä.

Synnyinmaan puolustami-nenhan oli meidän jokaisen velvollisuus, mutta kaikista eloonjääneistä suurimman uh-rauksen tekivät invalideiksi jääneet. Tietysti meille kar-jalaisille kodin ja kotima-kunnan menetyks oli erittäin raskas, varsinkin vanhem-malle polvelle. Mutta kun on terve, niin uutta pystyy rakentamaan jos haluaa riit-tää. Sitähän meissä toki on "enemmän kuin pienessä kylässä".

Uskomme, että myös tämän maan suomalaisille tuol-lainen muuttaman viikon vir-kistyslomaa ei ole ensinkään pahitteeksi, päinvastoin erin-omaisesti virkistykseksi u-schekin vuosikymmenistä "puur-taneille" siirrolaisille.

Ohjatun hoidon ja liikunnan saanti miellyttävissä ympäristössä lähellä "viimeistä kymmentä" on kuin kaunis päl-vänpaiste pilvisyyden jälkeen.

Fagerholmin muistometsä Israeliin

Valtioneuvos Karl-August Fagerholmin nimeä kantavan muistometsän istutustilaisuus pidettiin keskiviikkona lokak. 23 p:nä Jerusalemin ulko-puolella sijaitsevalla kukku-lalla Zanoahissa. Istutusti-laisuudessa olivat läsnä muun muassa Fagerholmin tytär rouva Brita Kekkonen, joka istutti metsän ensimmäisen taimen.

Kutsuvieraiden joukossa nähtiin muun muassa Suomen-Israelin suurlähettiläs Os-mo Väinölä sekä Suomi-Israel -ystävyyshyödytyksen puhe-njohtaja kirjailija Arvo Salo. Paikalla oli myös muita vie-raitia Suomesta sekä joukko Israelissa asuvia suoma-laisia. Myös Israelin ulko-ministeriön edustajia oli läsnä.

Fagerholm oli mukana perustamassa Suomi-Israel -ystävyyshyödytystä vuonna 1954 ja oli kuolemaansa saakka yhdistyksen kunniapuheenjohtaja. Fagerholmin elä-mäntyötä sekä ihmisenä että poliittikkona ylistettiin keski-viikkona Jerusalemissa.

Ruotsinkieliset huolissaan palveluistaan

Suomenruotsalaiset kansankäräjät Folktinget on huolissaan ruotsinkielisten palvelujen saatavuudesta tulevaisuudessa. Kansankäräjien johto jätti viime viikon tiis-taina pääministeri Kalevi Sor-salle (sd) ja puhemies Erkki Pystyselle (kok) kirjelmän, jossa korostetaan maankä-sikielisyysotannista huol-mioon kaikessa suunnittelus-sa ja päätöksenteossa, jolla on vaikutusta maamme ruot-sinkielisen väestöosan viihty-miseen ja elinmahdollisuu-siin.

Konkreettisesti kyse on suomenruotsalaisten kansan-käräjien mukaan esimerkiksi mahdollisuudesta saada terveys- ja sairaanhoitopalve-luja, lasten- ja vanhusten-huoltoa ja tv-palveluja omal-la kielellä.

Kansankäräjät sanoo kirjel-mänsä taustalla olevan yhä kasvavat käytännön vaikeudet, joihin ruotsinkielinen väestö joutuu halutessaan käyttää äidinkieltään omia asioitaan hoitaessaan. Kansankäräjien hallituksen puheenjohtaja Harry Granberg (r.) totei, että vaikka ruotsin kieli on tunnustettu viralliseksi kie-leksi ei kaksikielisyys toimi jokapäiväisessä elämässä.

Kansankäräjien mukaan vä-estön enemmistö ei tunne suomen kieltä taitamattoman ruotsinkielisen väestön vai-keuksia.

Kansankäräjien kirjelmäs-sä luonnehditaan maamme kielipoliittista ilmastoa kui-tenkin yleensä suotuisaksi.

Metsäkeskus Muhokselle

Muhokselle puuhataan val-takunnallista metsäkeskusta. Sen toiminta koostuisi tie-teestä, luonnosta ja vapaa-ajasta.

Hankkeen takana ovat Muhoksen kunta, metsäteolli-suus, metsänomistajat, ylio-pisto ja tutkijat.

Perustamispäätöstä poh-justettiin äskettäin Muhok-sen metsäntutkimuskeskuksella.

LÄHETÄ JOULUPOSTI AJOISSA

Vaikka olemmekin vasta marraskuussa, on jo aika aja-tella joulupostia, jotta se saavuttaisi määränpänsä hyvissä ajoin.

Yhdysvaltojen ulkopuolelle lähtevä maaposti olisi pitä-nyt jo postittaa lokakuun lopulla tai marraskuun ensimmäi-sen viikon aikana. Ellei muistaneet sitä tehdä, len-topostit Eurooppaan matkaavat paketit ehtivät vielä pe-riille, jos postititte ne joulukuun ensimmäisen viikon ai-kana. Sama aikataulu koskee myös joulukortteja.

Kotimaiset paketit tulee postittaa myös joulukuun ensim-mäisellä viikolla. Kortit ja ensimmäisen luokan paketit viikkoa myöhemmin.

Teatterin uusi talo

Äskeisellä Suomi matkallam-me meillä oli ilo käydä katso-massa Tampereen Työväen Teatterin upouutta taloa. Olli-me siellä viikon sen jälkeen kun tämä vanha ja arvostettu laitos vihki koko viikon kestä-villä juhlahalluksilla monta vuotta työn alla olleen uuden talon käyttöönsä.

Kunniavieraista oli paljon. Heidän kirjessään pääministeri Kalevi Sorsa (presidenttipari-han oli neuvostoliitossa). Työ-väenaste ja sen voima tulvi Tampereella koko sen viikon. Vuosien takaisia juhloja te-at-terin alkuajoilta ei ollut paik-kon päällä kuin Kosti Elo, ta-lon monivuotinen johtaja, jon-ka Sorsa kutsuikin eturiville istumaan, kysyen "No, mitä sa-not?"

Mutta katsomossa kyllä istui niitä, jotka olivat 1930-luvun pulavuosina hakeneet työväen-talon kannulla hernekeittoa, kuten Laila Halme kertoi Aa-mulehdessä ilmestyneessä ar-tikkelissaan.

Siellä istui myös niitä, jot-ka pulavuosien jälkeen kansa-liskiikossa olivat sylkäläi-seet työväentaloon ja sen teat-terin päin. Heillä oli ollut pi-sin matka kehityksentiellä, voi-tettavaa elämäntilastusta siinä kuin työväestölläkin.

Katsomossa istui myös nuoria, joiden mielestä talo oli vain monumentti, pitkän ajan-vuotta muistomerkki, ei saa-vutus --- nuoria jotka katso-vat toisenlaiseen tulevai-suuteen.

Meillä oli tilaisuus nähdä kaksikin esitystä tässä maan ainoassa kansallisessa työväen teatterissa, Vanhassa Kel-lari Teatterissa näimme so-vituksen Tolstoiin "Kreuzer So-natista", kolmen ihmisen rak-kaus draamasta, joka intohi-moa ja mustasukkaisuutta pur-suen kulkee meidän kaksi tun-tia yhtäjaksoisesti kohti veris-tä loppuaan, todella hieno esi-tyksintimissä teatteritilassa.

Uuudella näyttämöllä (750 paik-kaa) näimme juhlanäytelmäksi valmistetun "Moreenin", joka pohjautuu Lauri Vildan kirjoit-tamaan romaaniin, jossa ker-rotaan Tampereen Pispalan a-lueen rakentamisesta ja elä-mästä. Suurta henkilökuntaa

Veijo Pasanen ja Raija Helander näyttelijöiden kahviossa.

vaativassa näytelmässä kerrot-tiin juuri niistä työväen kuu-luneista ihmisistä, jotka olivat tämän talon alkuajojen kannat-tajia ja jäseniä. Käyttien hy-väksen uuden talon hienon tek-niikan, johtaja oli onnistunut hienosti maalaamaan eepillisen taulun, johon kuvastui monen perheen ja yksilön kohtalo vuo-sien varsilta Pipealan mäellä.

Ja olihan meillä tilaisuus tar-kastaa taloa vähän sieltä sun täältä kun meidän oli pyydytty kahville välillä näyttelijöiden kahvilaan. Talossa on nay-telty jo kolmekymmentä vuo-tta Veijo Pasanen, yksi Suomen parhaimmin tunnettuja ja pidet-tyjä näyttelijöitä. Hän oli sa-moin aikoihin Kuopion Yhteis-teatterissa kun vaimonikin 35 vuotta sitten, ja kahvitaiko ku-lui muistelleksi entisiä aikoja ja ystäviä. Hienot olivat näy-telijöiden tilit ja mukavuudet, hissit mukaan luettuina. Hert-tainen naisääni ilmoitti ystä-vällisesti näyttelijöille kovaää-nisestä: "Hyvät herrat ja nai-set, näytännö jatkua välittömäs-ti."

Uutta arkkitehtuuria ihai-limme samalla kertaa. Teat-terisaliin käydään kolmesta kerroksesta. Toisessa on kah-vio ja alhaalla on takinällytyy-sek vessoja. Yläkerroissa ei vessoja sitten olekaan. Hissit

ovat huonojalkaisille, mutta kii-re siinä tulee jos sieltä kah-det portaat lasket välillä jos sattuu tarvetta olemaan. Lat-tiat ovat hienoa parkettia ja sei-nät punaista tiiltä. Teatterisa-lin tuolit olivat sinäpäin keltaiset, lattiat ja seinät tiiltä ja esirippu monivärinen yhdistel-mä, jonka uumenista vihdoin-kin paljastui kolme T:tä kun sitä aikansa tarkkailla.

Jos olette sattuneet käymään entisessä TTT:ssä, sen pää-näyttämö on nyt lasten teat-terin käytössä. Uusi talo sijai-see aivan vanhan työväen ta-lon vieressä, jossa on edelleen useita ravintoloita. Leninin muuseo sekä työväen järjestöjen toimistoja. Kannattaa käydä katsomassa niin uutta kuin van-haa taloakin jos markanne jos-kus Tampereelle vie.

Roy Helander

Sadan miljoonan tilaus Koneelle

Kone on saanut yli 100 miljoonan markan arvoisen nosturitaluksen Yhdysval-loista. Maan itäosassa sijai-tsevan Virginian osavaltion satamahallinto on tilannut suomalaisyritykseltä neljä suuritehoista konttinaosturia.

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595

LOS ANGELES \$695 • MONTREAL \$595 *

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM

ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL HANSLIN SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989 800 223-0567

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage. Make convenient connections throughout Scandinavia to the principal cities in Finland.

Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

SAS

TILAUS JA OSOITTEENMUUTOS

osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

POSTINUMERO _____

UUSI TILAUS ☐UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20,00, 6kk \$13,00, 3kk \$9,00

Ulkomailla 12kk \$24,00, 6kk \$17,00

RAIVA AJA

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420

Puh. (617) 343-3822